

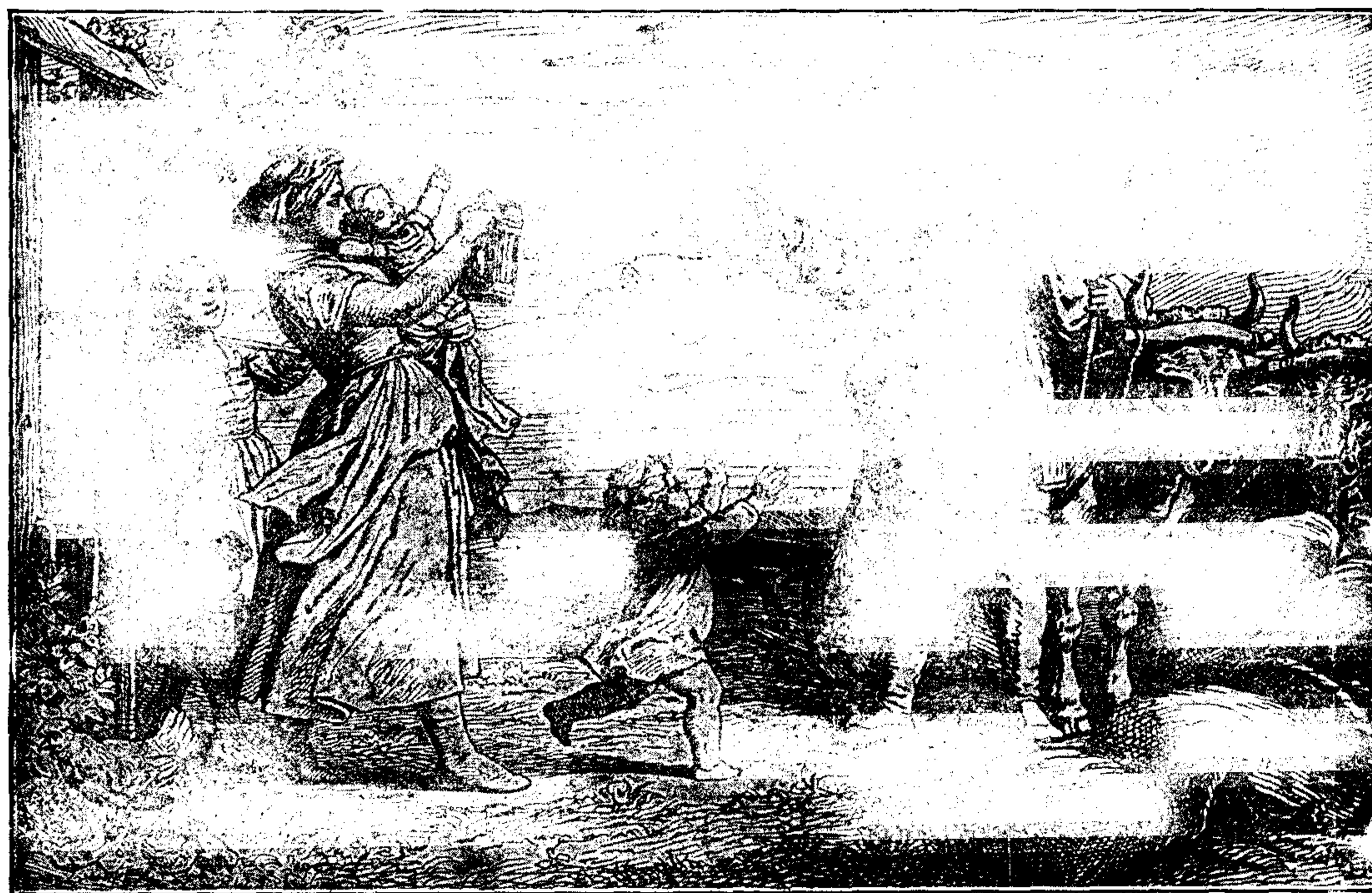
Czíslo 43.
22. octobra.

Pomhaj Bóh!

Létnik 26.
1916.

Sy-li spěwał,
Pilnie dźělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Pręz spar měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dźělaš
Wśedny dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!
F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa żo kóždu żobotu w Ssmolerjez knihiczsichčeńi w Budyschinje a je tam sa schtwortlētnu pschedpłatu 40 pj. dostacż.

18. njedžela po žwiatej Trojizn.

1. Theſal. 4, 9 – 12.

W Theſaloniku bě psches Pawołowe mižionske dźělo kežejaza kscheſcijanska wožada naſtała. Swjaty japoſchtol we ſwojimaj listomaj s wulkim pschipoſnačom wo jejnym kscheſcijanskim žiwjenju piſche, na psch.: Schtó je naſcha nadžija abo radoſcz abo króna, s kotrejž żo bychmy kħwalili? Njeſcze tež wy to psched wobliczom naſcheho Knjesa Jezom Chrysta na jeho pschichod? (1. Theſ. 2, 19.) Takle tež jow jim ſwedeženje dama, so mot kralowskeje luboſcze njepotriebaju, so by jim pižał, doſelž kami mot Boga žu naſuczeni, so bychu żo mjes żobu lubowali.

A dženſniſchi džén je stare město ſažo we wſchech rzę; pschetož wone nětk rěka „Saloniki“, hdźež je żo ſe we wſchelakich nam njepſcheczelſkikh ludow a narodow hromadu ſestajane pižane wójsko sahnědžiło. Schtož tam a wſchudże naſchich njepſcheczelow, kiž žu hewač jedyn na druheho tak njepodobni kaž jeno móžno, hromadu džerži, njeje luboſcz mjes żobu, ale hidženje pschecziwo nam a naſhim ſwjaskarjam.

Njech hidža, hdźż żo teho woſtajicž njemoža. Nam pač budž bratrowska luboſcz dobre leſkarſtwo pschecziwo jědej jich hidženja! Hdźż je prawa luboſcz ſwjask dokonjenja, kotrejž dyrbimy żo woblež, ſalonja dopjelnjenje, w kotrejž žu wſchitke kaſnje kaž ſwobpschimnjene, plód teje bojskeje luboſcze, s kotrejž žmę prjedy lubowani, najlepsche, kotreuz je wypoki kħerluſch ſwjateho Pawołka poſhwjeczeny, dha to wſchitko hakle prawje placzi wo bratrowskej luboſczi. Njeſcheczelow luboſcz, ach, tak je

ta ežžka! Ale lohka a nutrna a ſłódka je bratrowska luboſcz. A móže nam wjele narunacž w tym naſchim ſrudnym ežažu. My móžemy tych, kotsiž wonkach žu, parowacž, žmęli ſnutſkach jeneje myſle a jeneje wutroby. Twjerdy hród, hacžrunje je kołowokoło wobléhany, budže tola w Božim mjenje a s Bożej pomozu wobſtač móz, kaž delho žu eži, kotsiž maju jón ſakitacž, jeneje myſle; naſtata pschekora mjes nimi pač mohla ſpočatř bycž ſleho kónza. To běſche něſhto mulke, so vſchi wudyrjenju wójnų taſki duch pschecjenoscze, haj wutrobieje bratrowskeje luboſcze dujesche a ſchumjesche psches naſch zylk wózny kraj, wo kotrejž móžesche ko praſicž, so tež luboſcz wot żo damy, a so kóždu wě, schtó žmę, so my jedyn narod mamy a ſa jenoh' ſtejmy. To běſche, kaž bychmy wot Boga ſameho, do wótreje ſchule wſaczi, naſuczeni byli, żo mjes żobu lubowacž. Hacž je wſcho tak woſtało? Hacž žmę dale wuknigli a pschibjerali, abo žnadž wotebjerali? Hacž je tež nětk hiſčeze naſcha kħwalba, so my njepotriebamy, so by žo nam mot bratrowskeje luboſcze pižalo? S najmjeniſha budže nam wulžy trjeba teho nazvominanja, so bychmy dale a bóle poſniſhi we njej byli. Telko żarowozých, kiž woſlakuja ſwojego najlubſcheho! Kaf dha chyli jich troſchtowacž bjes bratrowskeje luboſcze? Telko pomozy potriebnych! Kaf dha jich ſepjeracz a podpjeracz bjes njeje? Telko ſtruchlych a staroſeziwych! Kaf dha wutrobu jim ſčinicž a jich napjelnicž s nowym dwěrjenjom bjes njeje? Nam je pschikasane: Ty dyrbischi Boga ſwojego Knjesa lubowacž. Hdźż něchtó rjeſnje: Ja lubuju Boga, a hidži ſwojego bratra, tón je khač. Nam žo ſluscha woſmolwjenje dacž wery a nadžije dla, kotaž

je we naš. Snicžim ſo njehodži lepje tole wotmawjenje dacz, hacž ſ bratrowskej luboſču, kiz njeſteji w rjanych kłowach, ale w živych ſkutkach; ſe wſchém druhim rubasch bôle abo mjenje do loſta. Dženbniſcha njeđela ſe ſwojim ſčenjom (Vuk. 14, 1—11) kaž ſe ſwojej epiftolu (Ef. 4, 1—6) ſ poniznoſči napomina a naš wobarnowac̄ pita, ſo njebhym proſdneje cjeſče laſomni ſami ſo poſběhovali wysche druhich, a duž nam bratrowska luboſč preduje, kotraž ie kaž nežna róžic̄ka, a jeje kraſne wonjenje je poniznoſč, cžicha myſl, ſceſtliwosć atd.

Ale „teje cjeſče hladaječe, ſo by ſch eže ſpoſojo m byli a to ſwoje cžinili a ſe ſwojimaj rukomaj dželali ..., ſo by ſch eže cjeſtnje wobkhadželi ſ tými, kiz monkach ſu, a na niežim nuſu njeſeli“. So by ſch eže ſpokojom byli po myſli dweju naſchich khěrliſchow:

Ja ſpokojom ſym ſ Božej wolū;
Hdyž druhí lepje ma hacž ja,
Dha do wſchego ja lubje ſwolu,
To mi njež žana haniba;
Moj ſtvoricžel mje ſaſtara
A khleb mi wſchědnje podawa.

a:

Ja ſpokojom ſym ſ Božej hnadi,
We ſmjerči a we živjenju;
Schtož Bóh mi dawa i dobrej radu
To mam ſa ſamu dobrotu.
Ja na tym doſč mam, ſchtož wón da,
Schtož wón chze, mi ſo ſvodoba.

Spokojom tež w tej hľubſhei myſli, kaž pſalmista rjeſnje: Moja duſcha je cžicha ſ Bohu, kotryž mi pomha, kaž profeta praji: W mjeſčenju a w nadžiji budže waſcha ſylnoſč, kaž ſapochtoł pſiche: Dokelž ſym prawi cžinjeni pſches wéru, dha mam ſi Bohom pſches naſchego Knjeſa Jeſom Chrýſta, — to je ſaſo neſhto ſa naš a ſa naſche dny. Lohka wěz njeje, ſo ſ temu pſchedobyc̄; pſchetož naſhe hréſhne cželo ſe ſwojimi žadočžemi temu napschecživo ſteji. Dwójzy cžeklo nam padnje we wichorje a njeſjedrje týchnoſče. Ale kraſna wěz je, hdyž ſy ſpokojom w Bosy. S morkotanjom, ſe ſwarjenjom, ſe žalosčenjom ničo njepolepſchujech. Šyli pač ſpokojom w Bosy, dha njech wětry storhaju a žołmy hroſnje ruja, — ty ſtejſch tola twjerdže, ſkorjenjeny a natwarjeny na ſaložku, kiz ſo njehuje ani njeſhabluje, a Boži mér cže wobarnuje ſ wěcznemu, ſbóžnemu živjenju.

Hdyž pač dale rekaſche: ... „a to ſwoje cžinili a ſe ſwojimaj rukomaj dželali“, dha ſym ſ tym pokasani na ſwoje wſchědne dželo a na pſchi ſluſhnoſče ſwoje ho ſe mſke ho powołania, hdyž ma kóždy džen ſwoju wobčežnoſč a nětko wjazy wobčežnoſče hacž hdy prjedy ſa cžlowiſke pomnjecže. Wſchitke možy dýrbja ſo napinacž, ſo bychym pſchětrali hacž ſ dobremu kóznej po cžele a po duſchi monkach na wojoñniſčezu w horzym bědzenju, ale tež w kraju, hdyž ma pſchi wſchěch cžekotach wſcho nuſne dale ſo wobstarac̄. Wſchědne dželo njeje polo, na kotrež ſmél Boži cžlowiſek ſ mało waženjom poſladac̄: Schto to mje ſtara? Namopak, wón wě, ſo ma ſo jow najprjedy wopokaſacž jako ſwérny wotrocž Boži, a tehodla proſy: Daj ſwérnu cžinicz mi, ſchtož ſo mi cžinicz ſluſcha, ſchtož mojoh' hamta je a žada twoja duſcha; daj, hdyž tón cžaſ tu je, ſo ſkoro cžuju wſcho, a hdyž jo ſežinil ſym, ſo by ſo radžilo. Wón tač proſy

a po tajkej ſwojej proſtwje cžini, niz jeno, ſo by cjeſtnje wobſtał pſched ludžimi a wot ludži dobreje wole wotwiſny njebył, ale najbóle, ſo by po woli ſwojego Boha ſo džerzał, ſwoje dary a možy nałożował ſ Božej cjeſczi a junu ſaſkyschal hłóž ſmilneho ſudnika: O ty dobrý a ſwérny wotrocžko, ty ſy nad małym ſwérny był; ja chzu cže na wjele poſtajic̄; dži nuts ſ ſwojego Knjeſa wjeſzeloscži.

Duž wſmimy ſebi ſ naſchego teſta trojaku dobru radu ſ wutrobje: Wſchibjerac̄ w bratrowskej luboſči, ſpokojom bycz a ſwérnu to ſwoje cžinicž na tym měſtuje, hdyž je kózdeho Boh tón Knjeſ ſtajil. Hamjeń.

Troscht w horju.

Hdyž týchnoſče
A ſtrachi cže
Tu cžakaju, cži hroža,
Dha njeboj ſo!
Bóh widzi to,
Cže kryje hnada Boža.

Njech mrokota
Cže wobdawa,
Wichak jeho hłónzo ſwěči.
Hlej, w horju
Tež ſpěwaju
Tu pſalmu Bože džecži.

Duž tón pucž dži,
Kíž wuſwoli
Bóh tebi ſ dróhowanju;
Wón wjedže cže
Tež pſches cžernje,
Ty ſ nožy póndžesč ſ ranju.

Kſchij na ſo wſmi,
Kíž pókla cži
Bóh ſe ſwojego tróna;
Wón pomha njeſč,
Chze pſches kſchij wjeſč
Cže tam, hdyž ſiwa króna.

Tež staroſče,
Kíž cžiſhča cže,
Cžiž wſchě na teho Knjeſa!
Hlej, pſches njebo
Tu ſtaja ſo
Wſchej cžaſnej nuſy mjeſa.

A bledžiſč th
Pſches puſčinu
Kaž wozza wopuſhčená,
Twój paſthř cže
Tam pytač dže,
Wón ſnaje ſwojich mjená.

Duž ſ njeemu dži,
Wón ſahoji
Cži hrécha krewne ranę,
A junu cže
Dom poſjedže,
Hdyž běh je dokonjaný!

Michał

abo

Schtož cžlowjek býje, to budže wón tež žnječz.

Poviedańczo sa młodých a starých
wot

R. Sulmana.

(Pořazování a skončení.)

W o ſ my ſta w.

A wobrociš-li so k temu Knjezej, twojemu Bohu, dha budže tebje tón Knjez, twój Bóh, z twojego jastwa wuwjesć, a so nad tobą smilić. Hdy by do kónca swěta zahnaty był, dha budže tola tebje tón Knjez, twój Bóh, wotsal zhromadzić, a tebje do teho kraja přiwjesć, kotryž twoji wótcojo wobsedzili su; a budžes jón wobsydnyć.

5. Mózasa 30, 2—5.

W naschim wótznym kraju howrjesche hischče wójna a žmijertne strachy wobdawacu nař. Napoleon se žwojimi wojskami wobežahowasche nasch kraj a ſapusczeſche jón, wón biſeſche wótrebitwy pola Budyschina, Worzyna a Kamjeneje, pola Drježdžan a Lipska. Poſta Lipska bu Napoleon ſbitý w bitwje, ſiž tsi dny traſeſche, a bu tak Napoleonowe druhe žylne wójſko ſahubjene; nasche wójſka pak cžehnjechu dobývatſy ſ nim do Franzowskeje. Na 30. dnju mérza 1813 bě Napoleon w Parisu we wñzkoſei radže praſil, „a hdy bý tež njeſcheczel pola Parisa ſtejal, dha niž kročzel kraja njewatedam“. A na 30. dnju mérza 1814 ſtejachu nasche wójſka pola Parisa, a Napoleon dyrbjeſche zýky franzowski kraj wotedacz a wopuscheſicž. Tak mějeſche wójna konz a nasch kraj doſta mér.

Ružomski thěžor, kž nam pomhal bě nad Napoleonem dobývac župſchęſche nětk jathch wojskow domoj. Tež naschemu Michalej bu praſene: „Nětk móžesch ſaſho domoj hicž, ničo če wjazy njeđerži; daj Bóh ſbože na pucž!“ — Ale hdyž wón na te ſchtyri ſta mil pucža ſpomni, wot Ssibiriskeje hacž domoj, a ſo nima kroſčka pjenjes, k temu roſtorhanu draſtu a dodžeržane cžrije, a ſo nima žaneho pſchecžela na pucžu, a tež pucža injeſnaje, bu jemu woſko wutroby ſtýſno, a ſaplaſny, a pſlakasche hischče ras, a to žwoje poſlednje jere žylhy w Ssibiriskej. Padnhyſchi k ſemi dele na žwojej koleni proſchesche nutrnje Boha, ſo chyž ſo tola nad nim ſmilicž a jeho domoj pſchewodžecž. O kaſ derje jemu to cžinjeſche, ſo móžech ſwoju wutrobu pſched Bohom wužypacž, jemu ſwoju nusu wuſkoržicž a jeho wo pomož proſhyč. Wón ſtaný wot žwojeje modlitwy potroschtowaný a na dompučž wjeſele hotowy, a wjedžesche, ſo je Bóh jemu hnadny a ſo budže jeho domoj pſchitwjeſcž. —

Tak džesche wón nětk, ſo kóždy nowy dženj Bohu porucžujo, domoj, a pſchiidže, nimale ſa poł lěta, jako po wſchelakich pucžach, překl a pódli po krajach woſko cžahat bě, na poſledni do žwojego wótznego kraja. Kaſ poſkłowasche jeho wutroba, jako wón ſaſho ſwoju maczeſtnu rěč žylſchesche; kaſ ſradowasche ſo wón, jako ſwoju wjeſz naſdala wuhlada; kaſ ſhwatasche wón, ſo bý do wžy dōſchoł; kaſ ſdasche ſo jemu wſchitko lubosne a rjane; nihdže rjenſche žita njestejachu hacž tudý, nihdže njeběchu ſelenſche ſuki, a nihdže ptacžki tak rjenje njespěwachu jako tudý: tudý bě tón wótzny kraj. Wón džesche tónžamý pucž, kotryž pſched ſchecžimi lětami ſchoł bě, jako wot žwojeje pſchitahy domoj džesche! Na to wón pomhſli a pſlakasche; jeho wjeſele bu jara pomjeſtchene, a to žlódke ſradowanje jeho wutroby ſ hórkoscžu naměſhane! Dopomjenje na to, a wſcho, schtož jeho njeprawa pſchitaha bě ſa ſobu cžahnyła, jeho wulžyſhne rudžesche, a ſtupi tak prawje ſrudny do wžy. —

Pſchi žyrkwi pod lipu bě ſamjeſtna ſawka. Tam ſo jara ſrudny, mučny a hłodny ſydný a hladasche ſe ſyloſitnymaj wočjomaj na kerchow a phtasche ſ nimaj žwojego njebočicžkeho nana row. Wón wiđesche jón a pódla tež žwojeje maczerje row. Taſo pak dale hladasche a row žwojeje ſubeje Marje wuhlada, pſlakasche ſ hložom kaž džecžo. Hdyž bě ſo tam doſcz naplaſał a žwój hréch pſchecžiwo njej wohzaronal. pomhſli ſej: hač tež je tola naju džecžo žiwe. Wón poſtaný a džesche na kerchow, poſlaſny ſo na jeje row, ſlubjeſche ſo tam, ſo chze po jeje poſlednjej proſtwje cžinicž, a ſo ſa to džecžo staracž, toſame nětk pſched žwětom ſa žwoje poſnačz a jemu prawy nan býč. Potom džesche ſo na nanowý row ſlaſny, podžakowa ſo jemu w rowje ſa jeho prawu ſuboſz a jeho dobre wucžby a lubjeſche, ſo chze wot nětk po nich žiwny býč. Potom wobrocži ſo k maczeſtnemu rowu a džesche: „O moja macze, kaſ derje je mi, ſo ſu mojego ſubeho nana a moje ſubeje Marje proſtwy ſylniſche býle džili tvoje! Ty wſchal ſo mnú ſlě měnika njeſky, ale twoje měnjenje bě tola mi rumny pucž k ſtemu; Boža wulſka hnada pak je na mnje ſedžowala, a ſo mi njeje na wězne ſhubicž dała. Bohu budž wulſki džak!“ —

A wón džesche ſ kerchowa, poſydný ſo ſaſho na tu ſawku, njewjedžo, hdyž nětk najprjedy hicž dyrbiaſ. Šſkonečko pak žwoje poſlednje pruhi na ſemju ſczelesche; žwiaty wjecžor ſo ſwonjeſche a ſlaſkanje ſo pſchebiſeſche. Duž ſczaſny žwój ſlobuk k hlowy, ſtýlnyſchi ruzy poſlada k njeſjeſam a ſychoſwasche we žwojej wutrobie.

W tym cžaſhu honjachu kruwarjo domoj, ſaſtawachu pſchi nim, ſebi teho zuſeho brodateho muža w roſtorhanej draſče wobhladujo. Mjes nimi bě tež holežka, ta pſchiběža naſbliže k njemu a džeržesche kruſčk cžorneho khléba w ruzy, wot kotrehož ſ k wiſemi ſuſasche. Taſo Michał tele ſuboſne džecžo wiđesche, a ſo wone tak mile na njeho hlaſa, džesche wón k njemu: „Moje džecžo, njeby mi ty kuf ſhléba daſe; ja ſyム jara hłodny?“ —

„Tow macze tón zýky kruſčk“, wotmolwi ta holežka, da jemu jón, a ſyže ſo njeſaloſto wot njeho, pſchihladujo, kaſ derje jemu ſłodži.

Cžim dleje pak wón na to džecžo hladasche, cžim cžoplischo bě jemu woſko wutroby. „Mój Božo“, pomhſli wón, „dyrbiaſ móžno býč, ſo je to jeje džecžo? Haj, to je a žane druhe; to ſtej wóčzy, kaž jeje wóčzy běſtej; to je cžoło a nōž, kaž moja Marja mějeſche.“

„Moje džecžo“, džesche wón k temu ſamemu, „kaſ dha tebi rěkaju?“

„Ja ſyム Marja.“

„Schtož dha je twój nan?“

„Mój nan? Ja njeſky žaneho nana měla, ale maczeſtu.“

„Kaſ dha twojej maczeſti rěkaju?“

„Ludžo ſu ju jenož Woſhnikez Marju mjenowali“, džesche to džecžo, „wona pak je hižom dawno w njeſjeſach. Hlejče, tamle je jeje row; jowle móžecž jón wiđecž; tajki ſchitw ſchit na nim ſteji. Tam wona hižom wóžom lět leži. Nětk ſyム ja poſta mojeje kmótry.“

Tele powiedanie Michalej zýku wutrobu roſlama; wón poſtaný, ſapſhija tu holežku ſa ruku a džesche pſacžo: „Haj, moje džecžo, ty njeſky hacž dotal žaneho nana měla, ale tón luby Bóh cži nětk jeneho ſeſele, pój ſo mnú.“ A wón wſa to džecžo a džesche ſ nim do wžy a runje na faru. Tón starý knjeg duchowny bě hischče žiwy. —

„Snajecž mje hischče, knježje? — Ja ſyム Bruež Michał, pſched woſhmimi lětami běch tudý pola Waſ dla mojeje pſchitahy. Ach, ja ſyム žaſtoſnje cžerpiſ wot tehoſameho cžaſha. Moja njeprawa pſchitaha a moja njeboha Marja njeſtej mje w nožy a

wo dňo wopuszczili. Ale Bohu budź džak, ja hym Božu hnadu w hibiriskich puščinach namakał, a wona je mi tež něk moje džeczo namakaż dała. Radźeże mi, knieże, schto dýrbju něk činić?"

Knies duchowny pokosa jemu, so ma pschede wschemi wězami wychodzili siewicż, so je pschede wózom lětami njeprawu pschiżahu pschiżahal, a so ma ju prożycż, so by jeho po salonju khostała; hdny to czini, dha czini prawie."

A Michał hiżom na druhi džen to wuwiedźe. Wón bu k schrafje wotzudżen, ale doselż bě wón so ham wusnał, a we wotpohladzaniu, so bě tak wjele we wójnje wustał, spuszczażemu jemu położu schrafy. — Po pschetraczu tejeżameje sebra hwoje samozrozenje, wsa hwoje džeczo k hebi a hospodarjesche na hwojej žiwocie. Wón bě hiszczęce dwazeczi lět živ, wokasa a sawostaj hwoje kubko hwojej lubej Marzy, kotaż bě lubosne, po hlušne a pěkne džeczo. —

Ale to dopomjenje na jeho skutk bě jemu stajny kóž w jeho wutrobje. Hacżunje bě wón hnadu pola Boha namakał a wodacze hwojich hręchow pola człowjekow dostał, dha wschał wón tola dla tego. żeleżche hwoje žive dny, doselż běsche tak wjele śleho nacznik, kotreż wón tola nihdyn a na żane waschnie wutrunacż njemóžesche. —

Do hwojej zmierze postaji wón tež ham hebi k hwojemu czelnemu przedowaniu sa tekci te słowa, kotreż so w 1. liscze na Timotheja 1, 15 tak maja: „To je sawescze wěrno a jara do stojne słowo, so je Chrystus Jeżus dō ſweta pschiſchoł, hręchnikow ſbóžnych sežinicż, mjes kótrym iż ja tón prení hym.“ A poruczi, so by so wschitko sile wot jeho žiwienja prajlo młodym a starym k satraschenju, ale tež jeho czerwienje, pokuta a wobhnadżenie, wschitko człowjekam k wuzitku a Bohu k czeſczi.

— Kóz. —

Boże setkanje we wulkej wójnje.

W schuli boleszów.

(Połacżowanje.)

Wóndano běch sažo prawje sastyskany, jako so moja rana dla nowego jētsenja sažo ręśasche. Ale ja hym hebi potom rośjażnik, so žana wófska wot nasheje hłowy njepradnie bjes wole tego najwychodzili. A ja dýrbjach hebi prajicż, so je tež to Bóh dopuszczał. „K čemu?“ chzu so prashecż, niz — „Czechodla?“ Wěscze k mojemu lepschemu. Pschetoż jako tón dobry Wóczęz ma wón ham myžle luboscze s nami. Ssano chze mje czichego czinicż, mi khwile k rospominanju dacż. Ta hym tu na khorolożu hiżom sapoczął wjele czischischi bycz, hacż hym hebi sa tón něczischi czaż sa móžne měl. A pschetoż biele pschińdu k temu, hdzejż so moja wera wot nowego testamentu sdomowaſche, moje człowiske myžle wot wěžnych bójskich myžlow wotehnacż a sarunacż dacż. Wot naszych człowiskich myžliczkow njemóžemy živi bycz, ale wot Bożego słowa samego, wo kótrym je Mat. 24, 35 prajene: „Ja sa tym wojuju, jo pschetoż biele nauknicż, niz jenoż so ham pod Božu wolu ponizowacż, ně, tež Božu wolu wjeżele wobrucić. To pschetoż lókce njeje, wobębie w czekich hodzinach žiwienja, a někomu budźe to ibżo hacż drugemu; ale wón je najfrażnisiči a najsdobniši nadawł człowjeka. „Wy dýrbicze dokonjeni bycz, kaž tež wasch Wóczęz w njebejach dokonjanu je.“ Mat. 5, 48.

Młody evangeliski theolog s lazareta.

* * *

2. měrza 1915 pschińdżechmy w Bazankourt do Oldenburgskeho lazaretneho czaha. Se wschędł stronow naszeho wózneho kraja běchū czi wojazy, kiz tam hromadu pschińdżechu: s Pruskeje, s Sakseje, s Hanoverskeje, s Oldenburgskeje. W kózdy wosu běsche nědže 12 — 14 muži. Bórsy běchmy so hromadze seſnali a towarzschne „Th“ wschitke wobmiesowanja we wobkhadze pschewinu, nichotó so druhoho sa jeho powołaniem njepracha, wschitzy su runi. Mi běsche to wschał prawje, duž móžachu theologa moje wobfedżbowanja bôle njemolny czinicż, a tež czi towarzchojo so po hwojich myžlach siewichu, hacż hdj běchū wjedżeli, so je pschihodny duchowny mjes nimi. My mějachmy w lazaretovym czahu wnsche luboscziweho fastaranja, kiz běsche nam khorym tak nusne, tež, schtož my runje tak nusnie trjebachmy: Boże słowo. Wjeczor wot wjeczora pschińdż diakonika a dżeržesche wjeczornu nutrnoſcż. Kaf woni wschitzy czische leżuchu a nutrnię fedżbowachu. K jenemu krótkemu słowo. s biblije so wutrobu hnijaze wukładowanje pschiſamkuy, kiz na wschitkach skutkowasche. Njech je, so jednory pschednjosch k diakonik, zuni, derje kliničaż hłob, so skutkowasche, ale pschede wschém běsche wěste, wěru wubudżaze a požylnjaze waschnie, w kótrym běsche wjeczorna modlitwa piżana. Wjele tych towarzschow běchū we hwojim žiwienju předy wójnę dawno wotwukli, hwojej ruzę styrneč, to hym jow wonach husto nashonik. Na bitwischę pak a wobębie w lazaretach je to sažo nawiuknył. Na kliničym wurasu woblicza jenotliwego ja jaſnje widżach, kaf Boże słowo na nich skutkowasche, woni jo niz jeno swonkownie słyschachu, ale jo tež smutkownie we wutrobje sačuchu. A hdny my potom na kóznu hromadze kherlusich spěwachmy, wschitzy móznie sahložowachu: „Ged'n twjerdy hród je nasch Bóh ham“, schumiesche psches wós, abo: „Budź kħwalba Bohu wjetšinem“ a „Ach! wostan pschi naž s hnadu“, tak kliničesche won do wjeczora. — Tak sańdże jedyn džen po drugim, to k wschědnemu žiwienju hlušchesche, so kotař pschińdż a my so hromadze modlachmy.

My pschińdżechmy posdžischo wschitzy do tehożameho lazareta we wjesznych bayerskeje rheinskeje Psalzy. Tu mějach wulke wjeżele. Tako přenja njedzela pschińdż, so sa jich najwjaży hamo wot hebie rošymiesche, so ke mšchi džechu. Nikomu do żużodneje faršeje wžy pschedalo ko njebesche.

Młody sranjeny evangeliski theolog.

Wschelake s bliska a s daloka.

* Město k wójnemu werowanju do zmierze. Pschi czeſkim želesniſkim njebožu na żeleznizy wot Schneidemühle do Barlina je tež ulana Alfred Lichtenstein wot 2. schwadronu ulanskeho regimenta czišlo 18 s Lipską hwoju zmierze namakał. Wón je hym krawza Lichtensteina w Krimiežawje. Młody wojsk běsche na dwoleñskim pucżowaniu do domisnu, hdzejż chyżsche wójske werowanje kwięcicż. Pschihoty běchū so hiżom czinił, jako śrudna powięscż wo nahlej zmierzi żedźiwe wocžakaneho dónu.

„Pombaj Bóh“ njeje jenoż wola kniesow duchownych, ale je tež we wschędł pschewanda w ańjach „Sserb. Nowin“ na wsach a w Budyschinje dostacz. Na schtowrczęska placzi wón 40 pj., jenotliwe czisla so sa 4 pj. pschedawaju.

Nakhwilny zamolwity redaktor: K. A. Fiedler.

Čiſceř a nakładnik: M. Smoleř.